

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 204/2024
15.03.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Милене Рашић, председника већа, Дубравке Дамјановић, Гордане Којић, Александра Степановића и Биљане Синановић, чланова већа, са саветником Татјаном Миленковић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др, због кривичног дела превара у саизвршилаштву из члана 208. став 3. у вези става 1. у вези члана 33. КЗ, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Драгића Радовановића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Новом Саду К 1352/20 од 03.07.2023. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 830/23 од 27.12.2023. године, у седници већа одржаној дана 15.03.2023. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Драгића Радовановића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Новом Саду К 1352/20 од 03.07.2023. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 830/23 од 27.12.2023. године, у односу на повреде закона из члана 439. тачка 1) и 3) ЗКП, док се исти захтев у осталом делу одбацује.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду К 1352/20 од 03.07.2023. године, окривљени АА и ББ оглашен су кривим због извршења кривичног дела превара у саизвршилаштву из члана 208. став 3. у вези става 1. у вези члана 33. КЗ, па осуђени на казне затвора и то окривљени АА у трајању од 1 године и 6 месеци, а окривљена ББ у трајању од 1 године и 4 месеца и сваком од окривљених је изречена новчана казна у одређеном износу од по 200.000,00 динара, коју су окривљени обавезани да плате у року од 3 месеца од дана правноснажности пресуде, јер ће се у противном иста заменити у казну затвора, рачунајући сваких започетих 1.000,00 динара за 1 дан казне затвора. На основу члана 63. КЗ, окривљенима је у изречене казне затвора урачунато време задржавања у трајању од 48 часова по решењима ПУ Нови Сад и то окривљеном АА по решењу КУ 4305/20 ЛС бр. 607/20 од 11.08.2020. године, а окривљеној ББ по решењу КУ 4305/20 ЛС бр. 608/20 од 11.08.2020. године, чије трајање се окривљенима рачуна од 11.08.2020. године од 13 часова.

Наведеном пресудом, на основу члана 258. став 4. ЗКП оштећени ВВ је, као овлашћено лице, са имовинскоправним захтевом упућен на парнични поступак.

Истом пресудом, на основу члана 264. став 1. ЗКП, обавезани су окривљени АА и ББ да накнаде трошкове кривичног поступка и то на име стварних издатака спровођења економско-финансијског вештачења и трошкове приступа вештака у укупном износу од 30.800,00 динара солидарно, а на име паушалних трошкова кривичног поступка сваки износ од по 10.000,00 динара на рачун Основног суда у Новом Саду и обавезан је окривљени АА да накнади трошкове браниоцу по службеној дужности, адвокату Немањи Томићу у износу од 125.250,00 динара на рачун Основног суда у Новом Саду, као и да окривљени АА и ББ оштећеном ВВ солидарно плате нужне издатке и награду за трошкове за заступање пуномоћника адвоката Бориса Мандића у укупном износу од 229.500,00 динара, све у року од месец дана од дана правноснажности пресуде под претњом принудног извршења.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 830/23 од 27.12.2023. године, одбијене су жалбе браниоца окривљеног АА, адвоката Драгића Радовановића и окривљене ББ, адвоката Никше Црногорца, па је пресуда Основног суда у Новом Саду К 1352/20 од 03.07.2023. године потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА, адвокат Драгић Радовановић, због повреда закона из члана 439. тачка 1), 2) и 3) ЗКП, битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, а из образложења произилази да је захтев поднет и због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања (члан 440. ЗКП) и повреде закона из члана 441. став 1. ЗКП, са предлогом да Врховни суд побијане пресуде преиначи, те да окривљеног ослободи од оптужбе или да преиначи одлуку о кривичној санкцији, тако што ће изрећи блажу санкцију, а да на основу одредбе члана 488. став 2. ЗКП, обавести окривљеног и његовог браниоца о дану и часу одржавања седнице, с обзиром да би присуство браниоца било од значаја за доношење одлуке о захтеву за заштиту законитости.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужилаштву, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП и, у седници већа коју је одржао без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), након разматрања списка предмета и правноснажних пресуда против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те након оцене навода изложених у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у делу у коме се односи на повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 3) ЗКП, док је у осталом делу недозвољен, односно нема законом прописан садржај.

Указујући на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости истиче да изрека првостепене пресуде којом је окривљени оглашен кривим не садржи конкретизоване лажне чињенице које су довеле оштећеног у заблуду, да се у радњама окривљеног не стичу субјективни и објективни елементи бића кривичног дела за које је оглашен кривим, да током поступка није утврђено постојање преварне намере на страни овог окривљеног, као и

да у конкретном случају није настала штета-радње окривљеног нису изазвале последице, па самим тим не може постојати ни кривично дело.

Одредбом члана 208. став 1. КЗ прописано је да ко у намери да себи или другом прибави противправну имовинску корист, доведе кога лажним приказивањем или прикривљањем чињеница у заблуду или га одржава у заблуди и тиме га наведе да овај на штету своје или туђе имовине нешто учини или не учини, казниће се затвором од 6 месеци до 5 година и новчаном казном, а ставом 3. истог члана, прописано је да ако је делом из става 1. и 2. овог члана прибављена имовинска корист или је нанета штета у износу који прелази 450.000,00 динара учинилац ће се казнити затвором од 1 до 8 година и новчаном казном.

По налажењу Врховног суда, из чињеничног описа радње извршења кривичног дела за које је окривљени АА оглашен кривим у овом кривичном поступку, произилазе сви битни елементи тог кривичног дела, а наиме да је окривљени АА, заједно са окривљеном ББ по претходном договору, у саизвршилаштву, способан да схвати значај свога дела, да управља својим поступцима, свестан свога дела чије је извршење хтео, те да је исто забрањено, у намери да себи прибави противправну имовинску корист, лажним приказивањем чињеница довео у заблуду и одржавао у заблуди оштећеног ВВ и тиме га навео да на штету своје имовине остави без надзора и омогући употребу окривљенима путничког моторног возила... тако што је претходно контактирао оштећеног ради куповине путничког возила који је оштећени ставио на оглас ради продаје... заједно са окривљеном ББ убеђивали оштећеног да су заинтересовани за куповину наведеног аутомобила, представили се као брат и сестра иако нису у сродству, заједно разгледали и распитивали се за аутомобил, да би након тога окривљена ББ удаљила се са места под изговором да иде на банкомат да подигне новац да би оштећеном предала на име капаре, а окривљени АА наставио да прегледа аутомобил и у једном тренутку заједно за оштећеним испробао возило... а потом затражио од оштећеног документацију за аутомобил на који начин га лажним приказивањем чињеница да има намеру да купи предметни аутомобил довео и одржавао у заблуди и тиме га навео да се удаљи од аутомобила како би донео тражену документацију и оставио путничко возило без надзора и омогући употребу возилом, што је окривљени АА искористио како би стартовао аутомобил у коме се налазио кључ и побегао са лица места, при чему је код окривљеног намера била да себи прибави противправну имовинску корист, а не да наведено возило купи и плати, да би потом окривљени напустили Нови Сад, наведено возило окривљени АА довезао до Шапца где је га је паркирао и закључао и припадајући кључ предао окривљеној ББ на који начин су окривљени прибавили противправну имовинску корист у износу од 6.694 евра у динарској противвредности у износу од 775.557,00 динара.

Како из изреке првостепене пресуде произилазе сви субјективни и објективни елементи кривичног дела превара из члана 208. став 3. у вези става 1. КЗ за које је окривљени АА оглашен кривим, а нарочито да је код окривљеног постојала намера да лажним приказивањем чињеница доведе оштећеног у заблуду и одржава га у заблуди (да жели да купи аутомобил, због чега је испробао аутомобил и тражио документацију аутомобила да би оштећени отишао да донесе документацију, а окривљени то искористио и одвезао аутомобил) и тако себи прибавио противправну имовинску корист, као и да је извршењем кривичног дела прибавио противправну имовинску корист у износу од 6.654 евра у динарској противвредности у износу од 775.557,00

динара, супротни наводи захтева за заштиту законитости браниоца овог окривљеног, од стране Врховног суда, оцењени су као неосновани.

Бранилац окривљеног АА у захтеву за заштиту законитости наводи да је приликом одмеравања казне окривљеном као отежавајућа околност цењено да је кривично дело извршио у саизвршилаштву која околност чини обележје кривичног дела за које је оглашен кривим, на који начин указује на повреду члана 54. став 3. КЗ и повреду закона из члана 439. тачка 3) ЗКП.

Из пресуде Апелационог суда у Новом Саду Кж1 830/23 од 27.12.2023. године, којом је потврђена пресуда Основног суда у Новом Саду К 1352/20 од 03.07.2023. године произилази да је и другостепени суд прихватио као правилно утврђене олакшавајуће околности, као и да не постоје особито олакшавајуће околности на страни окривљених, а да отежавајућих околности није било, па је нашао, да је казна окривљеном АА у поступку индивидуализације правилно одмерена.

Имајући у виду да приликом одмеравања казне другостепени суд није нашао да постоје отежавајуће околности на страни окривљеног АА, наводи захтева за заштиту законитости браниоца овог окривљеног којима се указује на повреду закона из члана 439. тачка 3) ЗКП у вези члана 54. став 3. КЗ, од стране Врховног суда оцењени су као неосновани.

Бранилац окривљеног АА захтев за заштиту законитости поднео је и због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања - члан 440. ЗКП (у захтеву се наводи да није доказана вредност предметног моторног возила, а што је од значаја за квалификацију дела, јер вештачење вредности није обављено од стране тужилаштва, већ касније по наредби суда, када се није могло на адекватан и правилан начин утврдити његова вредност, јер вештаци нису имали приступ возилу и нису имали увид у опште стање возила, пређену километражу, као и друге виталне параметре од којих зависи вредност једног возила) као и због повреде закона из члана 441. став 1. ЗКП (у захтеву се наводи да је суд недовољно ценио олакшавајуће околности, односно да им није дао онакав значај које оне заслужују, па је казна престога, а сврха генералне и специјалне превенције се може постићи изрицањем блаже казне). Наведене повреде закона, у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП не представљају законом прописане разлоге због којих је окривљеном и његовом браниоцу дозвољено подношење захтева за заштиту законитости, па је Врховни суд поднети захтев у том делу оценио као недозвољен.

Бранилац окривљеног АА у захтеву за заштиту законитости наводи да је захтев поднет и због повреде закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, међутим, како бранилац у образложењу захтева уопште не указује у чему се наведена повреда закона састоји, то захтев у овом делу нема прописан садржај, у смислу члана 484. ЗКП, који налаже обавезу навођења у захтеву за заштиту законитости разлога за његово подношење, а у случају истицања повреде закона подразумева како опредељење о којој тачно повреди закона је реч, тако и образложење у чему се та повреда конкретно састоји. Стога је Врховни суд, обзиром да не може по службеној дужности испитивати у чему се евентуална повреда закона састоји, будући да се, у складу са одредбом члана 489. став 1. ЗКП креће само у границама поднетог захтева, односно разлога, дела и правца побијања, оценио да поднети захтев у овом делу нема законом прописан садржај.

Из напред наведених разлога, на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП, у делу у коме је захтев одбијен као неоснован, а на основу одредбе члана 487. став 1. тачка 2) и 3) ЗКП, у делу у коме је захтев одбачен, донета је одлука као у изреци пресуде.

**Записничар-саветник,
Татјана Миленковић, с.р.**

**Председник већа-судија,
Милена Рашић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**